

Forn d'oli de ginebre de la Tor Nova

Santa Maria de Merlès

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Sector oest del terme municipal
Emplaçament A 125 metres de la carretera BV-4406, punt quilomètric 8'550.

Coordenades:

Latitud: 41.99939
Longitud: 1.94007
UTM Est (X): 412218
UTM Nord (Y): 4650252

Classificació

Número de fitxa 08255-159
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: El fet d'estar descobert sota les inclemències meteorològiques provoca un desgast continuat de la pedra.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 008A00006
Fitxes associades:
[La Tor Nova](#)
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dj., 25/10/2007 - 02:00

Descripció

El forn d'oli de ginebre es troba situat al nord-est de la masia de la Tor nova, 100 metres al nord de la bassa que es troba a tocar de la carretera, sobre una esplanada rocosa.

Es tracta d'un doble forn d'oli de ginebre picat a la roca mare, format per una regatera d'uns 82 centímetres, al capdamunt de la qual hi ha dues circumferències picades, que corresponien a les zones de combustió. Les dues circumferències tenen un diàmetre de 30 centímetres i unes regates interiors, la superior en forma de creu i la inferior en forma d'espiga. A capdavant del regueró hi ha la zona on es recollia l'oli: un forat circular de 14 centímetres de diàmetre.

Història

Els forns d'oli de ginebre, tal com indica el nom, serveixen per obtenir oli de ginebre, que és bàsicament l'extracte de la resina obtingut de la combustió del ginebre blanc en un espai tancat. Les soques de ginebre blanc eren recol·lectades durant l'any i dipositades en una balma per permetre que s'anessin assecant però conservant sempre una mica d'humitat.

Els forns són unes construccions de petites dimensions, de planta més o menys circular, excavades sobre una roca natural en forma de cubeta i amb una coberta en cúpula. Els forns més senzills no estaven coberts per cap estructura de pedra i eren tapats de forma rudimentària per algun element que es tingués a l'abast, com un bidó, argila, lloses, teules...

Les soques de ginebre eren tallades i introduïdes a pressió en un espai tancat i s'hi prenia foc. Aquestes soques desprenien una substància que sortia per un orifici i era conduïda a través d'una regatera picada a la roca, que es tapava amb teules, o lloses, i argiles, fins a una pica exterior, una petita cavitat circular picada a la pedra que permetia recollir l'oli a cullerades o bé un petit salt on es podia posar qualsevol estri per a recollir l'oli. Després d'un procés senzill de purificació, s'obtenia l'oli de ginebre.

L'oli de ginebre era un remei antigament força utilitzat pel seu poder desinfectant. S'usava per guarir mals de panxa, mals de queixal i, especialment, com a desinfectant en les ferides del bestiar.

